

پرسش های متدوال خدمت:

اجرای طرحهای اقتصادی و صنایع نوین در مناطق کمتر توسعه یافته

۱. نخستین اقدام برای ارائه یک طرح سرمایه گذاری جدید به ایدرو چیست؟
شروع فرآیند با ارائه «گزارش پیش امکان سنجی» یا همان PFS است. این گزارش باید طبق «فرمت مصوب ایدرو» تهیه شود و شامل معرفی محصول، تکنولوژی، بازار، تحلیل اقتصادی، سرمایه گذاری مورد نیاز و سودآوری باشد. بدون این گزارش، طرح وارد ارزیابی نمی شود.
۲. منظور از «فرمت مصوب ایدرو» چیست و چرا حتماً باید طبق آن ارسال شود؟
ایدرو یک چارچوب استاندارد برای گزارش های PFS و FS دارد تا امکان مقایسه طرح ها، امتیازدهی منسجم و بررسی کارشناسی فراهم باشد. استفاده از این فرمت باعث کاهش رفت و برگشت و افزایش سرعت بررسی می شود.
۳. طرح پیشنهادی بر اساس چه معیارهایی بررسی می شود؟
طرح ها بر اساس شاخص هایی مانند تکمیل زنجیره ارزش، اولویت صنعتی، توانمندی شریک خصوصی، بازار داخلی و صادراتی، سطح اشتغال ایجاد شده، میزان سرمایه گذاری، فناوری و امکان اجرا در مناطق کمتر توسعه یافته ارزیابی می شوند. هر شاخص معنی و وزن مشخص دارد.
۴. شریک بخش غیردولتی چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟
داشتن سابقه عملیاتی در صنعت مرتبط، توان مالی کافی، خوش حسابی بانکی، دسترسی به بازار، توان مدیریت پروژه و قابلیت ارائه تضامین لازم. شریک غیردولتی باید توان «اجرای واقعی» طرح را داشته باشد، نه صرفاً یک نقش حقوقی.
۵. ایدرو چه نوع طرح هایی را بیشتر ترجیح می دهد؟
طرح های صنایع بزرگ، مادر، پیشران و زنجیره ای، طرح هایی با فناوری بالا، طرح های دارای ارزش افزوده قابل توجه، طرح هایی که ظرفیت صادرات دارند، و طرح هایی که در مناطق کمتر توسعه یافته اجرا می شوند.
۶. پس از ارسال گزارش پیش امکان سنجی، چه اتفاقی می افتد؟
گزارش توسط مدیریت مطالعات اقتصادی ایدرو بررسی و امتیازدهی می شود. در صورت کفایت امتیاز و وجود شرایط مناسب، طرح وارد مرحله بررسی مدیریتی و تصمیم گیری اولیه در ایدرو می شود.

۷. تفاوت «پیش‌امکان‌سنجی (PFS)» با «امکان‌سنجی تفصیلی (FS)» چیست؟

گزارش PFS یک بررسی اولیه و سریع است، اما FS شامل تحلیل‌های دقیق فنی، مالی، اقتصادی، زیربنایی، محیط زیستی، فناوری، منابع انسانی و برنامه زمان‌بندی است. FS به‌وسیله مشاور معتبر و مورد اعتماد ایدرو تهیه می‌شود.

۸. چه زمانی FS تهیه می‌شود؟

فقط زمانی که ایدرو تصمیم اولیه به مشارکت بگیرد. این تصمیم معمولاً پس از ارزیابی PFS و بررسی توان شریک بخش خصوصی اتخاذ می‌شود.

۹. اگر FS نتیجه منفی بدهد چه می‌شود؟

ایدرو به هیچ‌وجه وارد طرحی که در ارزیابی تفصیلی توجیه نداشته باشد نمی‌شود. در این حالت طرح متوقف یا بازطراحی می‌شود.

۱۰. فرآیند تصویب طرح در ایدرو چگونه است؟

پس از تکمیل FS، طرح در سطوح کارشناسی، مدیریتی و هیأت عامل بررسی و در صورت تأیید، موضوع برای تصویب نهایی به هیأت وزیران ارسال می‌شود. بدون مصوبه هیأت وزیران امکان شروع فرآیند جذب شریک وجود ندارد.

۱۱. چرا مصوبه هیأت وزیران لازم است؟

طبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴، هرگونه سرمایه‌گذاری جدید سازمان‌های توسعه‌ای مانند ایدرو باید توسط هیأت وزیران تصویب شود تا نوع طرح، میزان سرمایه‌گذاری و نحوه مشارکت شفاف باشد.

۱۲. بعد از مصوبه هیأت وزیران چه مرحله‌ای انجام می‌شود؟

آگهی فراخوان عمومی منتشر می‌شود تا همه متقاضیان احتمالی بخش خصوصی بتوانند برای مشارکت ثبت‌نام کنند. این مرحله تضمین‌کننده شفافیت و رقابت است.

۱۳. فرآیند انتخاب شریک بخش خصوصی چگونه انجام می‌شود؟

پس از دریافت مدارک متقاضیان، کمیته‌های تخصصی صلاحیت فنی، مالی، مدیریتی و سابقه عملیاتی آنها را بررسی می‌کنند. ممکن است جلسات مذاکره، بازدید محل، یا حتی مزایده برگزار شود. نهایتاً شریک برگزیده معرفی می‌شود.

۱۴. پس از انتخاب شریک، چه سندی میان طرفین امضا می‌شود؟

«تفاهم‌نامه مشارکت» که مسئولیت‌ها، آورده‌ها، مراحل، درصد سهام و چارچوب همکاری را تعیین می‌کند. این سند رسمی ولی پیش‌قراردادی است.

۱۵. تأسیس شرکت مشترک چگونه انجام می‌شود؟

با تشکیل مجمع مؤسس، معرفی اعضای هیأت مدیره، تهیه اساسنامه (بر اساس نسخه استاندارد ایدرو)، افتتاح حساب، و واریز سرمایه اولیه. سپس شرکت در اداره ثبت شرکت‌ها ثبت می‌شود.

۱۶. چرا اساسنامه شرکت مشترک با اساسنامه معمولی متفاوت است؟

به دلیل وجود شریک دولتی (ایدرو) برخی تصمیمات کلیدی باید با رأی مثبت ایدرو انجام شود. مثل خرید فناوری خارجی، افزایش سرمایه، فروش سهام شرکا و تصمیمات مهم مدیریتی.

۱۷. آورده ایدرو معمولاً چقدر است؟

سهام ایدرو معمولاً بین ۱۰ تا ۲۰ درصد است و پرداخت آن در سه مرحله انجام می‌شود: هنگام ثبت شرکت، قبل از خرید زمین، و هنگام اجرای پروژه.

۱۸. آورده غیرنقدی ایدرو چیست؟

گاه شامل زمین، ساختمان یا دارایی‌های صنعتی است. ثبت این آورده نیازمند ارزیابی رسمی و تأیید مراجع قانونی است.

۱۹. تأمین مالی پروژه چگونه انجام می‌شود؟

ترکیبی از منابع: آورده شرکا، تسهیلات بانکی، صندوق توسعه ملی، بازار سرمایه، اوراق صکوک، یا مدل «شرکت سهامی عام پروژه».

۲۰. طرح چه زمانی می‌تواند وارد بازار سرمایه شود؟

وقتی حداقل ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته باشد و FS آن سودآوری و بازگشت سرمایه را تأیید کند.

۲۱. چه کسی مسئول اجرای پروژه در شرکت مشترک است؟

هیأت مدیره شرکت مشترک و مدیرعامل منصوب هیأت مدیره. ایدرو نقش نظارتی و تصمیم‌سازی دارد، نه مدیریت اجرایی مستقیم.

۲۲. برای آغاز عملیات اجرایی چه مدارکی لازم است؟

تصویب برنامه اجرایی، فهرست ماشین‌آلات، نقشه‌ها، اخذ مجوز وزارت صنعت، واریز سرمایه شرکت، و تأیید بانک برای تأمین مالی.

۲۳. خرید ماشین‌آلات خارجی چگونه انجام می‌شود؟

نیازمند موافقت ایدرو، تأمین مالی بانکی یا ارزی، اخذ تضامین و رعایت تمام فرآیندهای فنی و بازرگانی است.

۲۴. گزارش‌دهی به ایدرو چگونه انجام می‌شود؟

شرکت موظف است ماهانه یا دوره‌ای گزارش پیشرفت فیزیکی، مالی، مشکلات و نیازها را ارسال کند. عدم ارسال گزارش باعث توقف افزایش سرمایه یا حمایت‌های ایدرو می‌شود.

۲۵. اگر در حین اجرا تغییراتی در پروژه لازم باشد چه می‌شود؟

اگر میزان تغییرات در سرمایه‌گذاری کمتر از یک سقف مشخص باشد، با تأیید مدیریت طرح پذیرفته می‌شود. ولی اگر تغییر بیش از آن باشد، FS باید بازنگری و مصوبات جدید اخذ شود.

۲۶. چه زمانی پروژه به مرحله بهره‌برداری می‌رسد؟

پس از تکمیل عملیات ساختمانی، نصب تجهیزات، اجرای آزمایش‌های فنی، تولید آزمایشی و تنظیم صورتجلسه تحویل به بهره‌بردار.

۲۷. سهام ایدرو چه زمانی واگذار می‌شود؟

طبق قانون اصل ۴۴، سازمان‌های توسعه‌ای موظف‌اند حداکثر سه سال پس از بهره‌برداری، سهام خود را واگذار کنند. روش واگذاری از طریق بورس، فرابورس یا مزایده انجام می‌شود.

۲۸. چه نهادی قیمت سهام را برای واگذاری تعیین می‌کند؟

«سازمان خصوصی‌سازی» پس از ارزیابی کارشناسی رسمی، قیمت پایه و شرایط فروش را تعیین و تصویب می‌کند.

۲۹. آیا شریک خصوصی می‌تواند سهم خود را بفروشد؟

بله اما با شرط دریافت موافقت کتبی ایدرو. هدف این است که ترکیب سهامداری شرکت حفظ و ادامه اجرای طرح تضمین شود.

۳۰. اجرای طرح در مناطق کمتر توسعه یافته چه مزایایی دارد؟

برخورداري از حمايت‌هاي ويژه دولتي، معافيت‌هاي مالياتي، اولويت در تأمين تسهيلات بانكي، و امتياز بيشتر در ارزيابي طرح.

۳۱. محل اجرای طرح چگونه انتخاب می‌شود؟

بر اساس دسترسي به مواد اوليه، نيروي انساني، زيرساخت‌ها، شرايط اقليمي، بازار، و امکان توسعه زنجيره ارزش. انتخاب منطقه بر سودآوري و احتمال موفقيت طرح اثر مستقيم دارد.

۳۲. اگر طرحی از نظر ظرفيت يا بازار نياز به تغيير داشته باشد چه بايد کرد؟

شرکت يا شريك خصوصي مي‌تواند بازنگري طرح را پيشنهاد کند. اين بازنگري ابتدا کارشناسي و سپس در ارکان ايدرو بررسي مي‌شود. در صورت تأييد، مصوبات اصلاحي صادر مي‌گردد.

۳۳. چه نوع تضامين براي تسهيلات بانكي لازم است؟

بسته به نوع تسهيلات ممکن است ضمانت‌نامه بانكي، وثيقه ملكي، سفته، قرارداد منعقدۀ يا دارايي‌هاي شرکت مورد نياز باشد. سهم هر شريك متناسب با درصد سهام او است.

۳۴. چه کسی بر استفاده درست از منابع مالی نظارت می‌کند؟

ايدرو، بانک عامل، و حسابرس قانوني. اين نظارت براي جلوگيري از انحراف و حفظ سلامت مالي پروژه است.

۳۵. اگر شريك خصوصي تعهدات مالي خود را انجام ندهد چه مي‌شود؟

عدم ايفاي تعهدات باعث توقف اجرای پروژه، تعليق افزايش سرمايه، يا حتي فعال شدن ضمانت‌نامه‌ها مي‌شود. در موارد خاص، تفاهم‌نامه مشارکت فسخ يا شريك جديد جاگزین می‌شود.